
Sonlinc A/S

ISAE 3000-erklæring fra uafhængig revisor vedrørende udvalgte generelle it-kontroller i Sonlinc A/S og udvalgte applikationskontroller i tilknytning til SonWin Billing for perioden 1. februar 2019 til 31. januar 2020

Juni 2020

Indholdsfortegnelse

---

1. Ledelsens udtalelse	3
2. Uafhængig revisors erklæring med sikkerhed om beskrivelse af kontroller, deres udformning og funktionalitet	4
3. Kontrolmål, kontroller, test og resultat heraf	6

1. Ledelsens udtalelse

Til vores kunder

Ledelsens udtalelse vedrørende it-kontroller i tilknytning til Sonlinc A/S' "generelle samarbejdsvilkår"

Nærværende beskrivelse vedrører udvalgte generelle it-kontroller i Sonlinc A/S og udvalgte applikationskontroller i tilknytning til SonWin Billing med udgangspunkt i "generelle samarbejdsvilkår".

De generelle it-kontroller omfatter følgende områder:

- Ændringsstyring, herunder incident- og release-management hos Sonlinc A/S
- Den planlagte sikkerhed i relation til Sonlinc A/S' adgang til kundesystemer via en sikker forbindelse.

Applikationskontrollerne omfatter følgende områder:

- Transaktions- og kontrolspor, herunder datagrundlag for afstemninger til finansbogføringssystem i SonWin Billing
- SonWin Basis-sikkerhedssystem.

Beskrivelsen dækker perioden 1. februar 2019 - 31. januar 2020 og er udelukkende beregnet for kunder, som har anvendt SonWin Billing, og disses revisorer.

Sonlinc A/S varetager udvikling og support af SonWin-applikationen. I forbindelse med udviklingen har Sonlinc A/S etableret forretningsgange for ændringsstyring, herunder incident- og release-management.

For at Sonlinc A/S kan yde support i henhold til de generelle samarbejdsvilkår, er der etableret adgang til kundens SonWin-installation via en sikker forbindelse.

Al adgangskontrol og tildeling af rettigheder i SonWin-applikationen sker via SonWin Basis. Det er således via SonWin Basis, at SonWin Billing-data beskyttes. Endvidere er det i SonWin Basis, at den af kunden ønskede funktionsadskillelse i SonWin Billing etableres, administreres og sikres.

Kunden er selv ansvarlig for at anvende de kontrolmuligheder, som ligger i systemet, samt for datakvalitet i input og manuelle kontroller. Kunden er endvidere selv ansvarlig for opsætning og vedligeholdelse af egne brugere i systemet.

Kunden er selv ansvarlig for installation og drift af SonWin-applikationen, herunder anskaffelse og vedligeholdelse af hardware og systemsoftware.

Med baggrund i ovenstående vurderer Sonlinc A/S, at vi i alle væsentlige forhold har etableret effektive kontroller i overensstemmelse med de generelle samarbejdsvilkår.

Herudover kan Sonlinc A/S oplyse, at der for indeværende regnskabsperiode er foretaget en gennemgang af Sonlinc A/S' håndtering af persondata. Denne gennemgang har omfattet en analyse af Sonlinc A/S' personalehåndbog og de generelle samarbejdsvilkår.

Aarhus, den 6. august 2020

Rasmus Dalby Martinussen
Director

2. Uafhængig revisors erklæring med sikkerhed om beskrivelse af kontroller, deres udformning og funktionalitet

Til ledelsen i Sonlinc A/S samt kunder, der anvender SonWin, og disses revisorer.

Omfang

Vi har gennemgået ledelsens udtalelse vedrørende it-kontroller i tilknytning til Sonlinc A/S' "generelle samarbejdsvilkår".

Denne erklæring, som omfatter perioden 1. februar 2019 – 31. januar 2020, er udelukkende beregnet for kunder, som har anvendt SonWin i perioden, og disses revisor.

Vores revision har omfattet følgende vedrørende SonWin:

- Ændringsstyring, herunder incident- og release-management
- Sikkerheden i relation til Sonlinc A/S' adgang til kundesystemer via VPN-forbindelse
- Transaktions- og kontrolspor, herunder datagrundlag for afstemninger til finansbogføringssystem i SonWin Billing
- SonWin Basis-sikkerhedssystem.

Kontrolmål og kontroller er opført i afsnit 3.

Sonlinc A/S' ansvar

Det er ledelsens ansvar at sikre tilrettelæggelsen af de aftalte kontroller og at udarbejde beskrivelse herom.

Vores uafhængighed og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

PricewaterhouseCoopers er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender og opretholder således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og krav ifølge lov og øvrig regulering.

Vores ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores handlinger at udtrykke en konklusion om Sonlinc A/S' beskrivelse og vurdering samt om udformningen og funktionaliteten af kontroller, der knytter sig til de sikkerhedskrav, der er anført i afsnit 3. Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000 DK, "Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger". Denne standard kræver, at vi planlægger og udfører vores handlinger for at opnå begrænset grad af sikkerhed for, at beskrivelsen i alle væsentlige henseender er retvisende, og at kontrollerne i alle væsentlige henseender er hensigtsmæssigt udformet.

Den opnåede sikkerhed er begrænset i forhold til en opgave med høj grad af sikkerhed, idet vores arbejde har været begrænset til at omfatte forespørgsler til selskabets ledelse og medarbejdere, observationer samt undersøgelse af den information, vi har modtaget, og giver således mindre sikkerhed end en opgave med høj grad af sikkerhed. Vi har ikke foretaget efterprøvelse af modtagne oplysninger og skriftligt materiale, eller foretaget test af kontroller.

Det er vores opfattelse, at det opnåede bevis er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Begrænsninger i kontroller hos en serviceleverandør

Sonlinc A/S' beskrivelse er udarbejdet for at opfylde de almindelige behov hos kunder og disses revisorer og omfatter derfor ikke nødvendigvis alle de aspekter ved kontroller i relation til SonWin, som kunder måtte anse for vigtige efter disses særlige forhold. Endvidere vil kontroller hos en serviceleverandør som følge af deres art muligvis ikke forhindre eller opdage alle fejl eller udeladelser ved behandlingen eller rapporteringen af transaktioner. Herudover er fremskrivningen af enhver vurdering af funktionaliteten til fremtidige perioder undergivet risikoen for, at kontroller hos en serviceleverandør kan blive utilstrækkelige eller svigte.

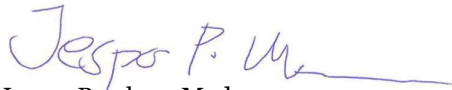
Konklusion

På grundlag af de udførte handlinger og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer de opstillede kontrolmål.

Aarhus den 10. august 2020

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Jesper Parsberg Madsen
Statsautoriseret revisor

3. Kontrolmål, kontroller, test og resultat heraf

Specifikke kontrolmål, implementerede kontroller, revision og resultat heraf

Kontrolmål: Informationssikkerhedspolitik hos Sonlinc A/S

Der er etableret passende forretningsgange og kontroller for opretholdelse af det aftalte sikkerhedsniveau ifølge driftsaftaler.

Sonlinc-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
<p>Skriftlig politik for informationssikkerhed</p> <p>Sonlinc A/S' informationssikkerhedspolitik er dokumenteret og vedligeholdes ved gennemgang mindst én gang årligt. Informationssikkerhedspolitikken er godkendt af ledelsen. Kundenspecifikke forhold er indarbejdet i Sonlinc A/S' kvalitetsstyringssystem via håndbøger.</p> <p>Informationssikkerhedspolitikken er gjort tilgængelig for medarbejderne via intranettet.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at sikkerhedspolitikken er godkendt af ledelsen, samt at politikken som minimum er revurderet én gang årligt og forefindes let tilgængelig for medarbejderne.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>

Kontrolmål: Organisering af informationssikkerhed hos Sonlinc A/S

Det organisatoriske ansvar for informationssikkerhed er passende dokumenteret og implementeret, ligesom håndtering af eksterne parter sikrer en tilstrækkelig behandling af sikkerhed i aftaler. Informationssikkerhedspolitikken vedligeholdes under hensyn til en aktuel risikovurdering.

Sonlinc-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
<p>Ledelsens forpligtelse i relation til informationssikkerhed</p> <p>Det organisatoriske ansvar for informationssikkerhed er dokumenteret og implementeret.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at det organisatoriske ansvar for informationssikkerhed er dokumenteret.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>

Kontrolmål: Adgangsstyring hos Sonlinc A/S

Der er etableret logiske adgangskontroller, som begrænser risikoen for uautoriseret adgang til netværk og servere. Der er samtidig etableret passende forretningsgange og kontroller for tildeling af, opfølgning på samt vedligeholdelse af adgangsrettigheder til systemer og netværk.

Sonlinc-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
<p>Brugerregistrering og administration af privilegier</p> <p>Alle brugere skal være registreret med et unikt bruger-id, og deres rettigheder til netværk og systemer skal være i overensstemmelse med Sonlinc A/S' politikker. Endvidere skal det sikres, at rettigheder er tildelt ud fra et arbejdsbetinget behov, er godkendt og oprettet korrekt i systemerne.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S har en formaliseret procedure for oprettelse, nedlæggelse og vedligeholdelse af brugere.</p> <p>Vi har stikprøvevis inspiceret, at proceduren følges, og at nye brugeroprettelser godkendes.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>
<p>Evaluering af brugeradgangsrettigheder</p> <p>Alle adgange for nye og eksisterende brugere vedrørende systemer, netværk, databaser og datafiler bliver gennemgået af ledelsen for at sikre, at rettigheder er defineret ud fra et arbejdsbetinget behov, er godkendt og er oprettet korrekt i overensstemmelse med Sonlinc A/S' politik for adgangsstyring.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at den årlige gennemgang af brugere er blevet udført.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>
<p>Inddragelse af adgangsrettigheder</p> <p>Ved medarbejderes fratrædelse bliver alle brugerrettigheder til systemer, netværk, databaser og datafiler inaktiveret.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc har en formaliseret procedure for nedlæggelse af brugere.</p> <p>Vi har stikprøvevis inspiceret, at proceduren følges, og at fratrådte medarbejdere en korrekt nedlagt i Sonlinc A/S' systemer.</p>	<p>Vi har under vores revision observeret, at adgangsrettigheder for en fratrådt medarbejder ikke er inddraget rettidigt.</p> <p>Vi har ikke ved vores test konstateret yderligere bemærkninger.</p>
<p>Politik for anvendelse af netværkstjenester, herunder autentifikation af brugere med ekstern forbindelse</p> <p>Datakommunikationen er tilrettelagt på en hensigtsmæssig måde og er tilstrækkeligt sikret mod risiko for tab af autenticitet, integritet, tilgængelighed samt fortrolighed.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at firewalls er opdaterede og hensigtsmæssigt konfigureret.</p> <p>Vi har inspiceret, at adgangsreglerne i firewalls er konfigureret således, at interne netværkssegmenter er korrekt opdelt, samt at det interne net er beskyttet.</p> <p>Vi har inspiceret, at fjernadministration af firewalls foregår over kryptografisk sikre protokoller fra udvalgte hosts.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>

Kontrolmål: Adgangsstyring hos Sonlinc A/S

Der er etableret logiske adgangskontroller, som begrænser risikoen for uautoriseret adgang til netværk og servere. Der er samtidig etableret passende forretningsgange og kontroller for tildeling af, opfølgning på samt vedligeholdelse af adgangsrettigheder til systemer og netværk.

Sonlinc-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
<p>Sikkerheden i relation til Sonlinc A/S' adgang til kundesystemer via VPN-forbindelse</p> <p>Der er opsat procedurer for brugervedligeholdelse og brugeradgang for Sonlinc A/S' adgange til kundesystemer via VPN-forbindelser, og der foretages logging af netværkstrafikken. Såfremt kunden ønsker det, tilbydes det, at kunden selv kan udstyre Sonlinc-medarbejdere med individuelle brugernavne og adgangskoder, der er beskyttet af Microsofts standard PKI-infrastruktur.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S har en formaliseret procedure for etablering af VPN til kundenetværk.</p> <p>Vi har inspiceret, at kundenetværkene er adskilt fra det interne net, og at kun særligt udvalgt datatrafik kan passere firewallen.</p> <p>Vi har inspiceret, at kun særligt udvalgte Sonlinc-brugere har mulighed for at etablere VPN-forbindelser til kundenetværkene.</p> <p>Vi har inspiceret, at der er opsat central syslog af datatrafik fra firewalls, samt at adgang til denne log er begrænset til særligt udvalgte medarbejdere med et arbejdsbetinget behov.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>
<p>Sårbarhedsscanning af Sonlinc A/S' interne netværk samt kundenettet</p> <p>Der er foretaget periodisk sårbarhedsscanning af det interne net samt kundenettet, som ligger adskilt fra hinanden. Eventuelt identificerede svagheder imødegås og udbedres løbende.</p>	<p>Vi har foretaget en afgrænset sårbarhedsscanning på Sonlinc A/S' interne og eksterne netværk, og vi har efterprøvet, hvorvidt det er muligt at skabe forbindelse til kundenetværket gennem det interne net.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>

Kontrolmål: Adgangsstyring SonWin Basis-sikkerhedssystem

Der er etableret logiske adgangskontroller, som giver mulighed for, at kunder kan begrænse risikoen for uautoriseret adgang til SonWin samt etablere en passende funktionsadskillelse.

Sonline-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
Procedure for adgangsstyring Der er opsat procedurer for adgangsstyring for brugere i SonWin Basis-sikkerhedssystemet, som understøtter en passende grad af funktionsadskillelse.	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at SonWin-applikationen indeholder personlige brugerkonti, samt at applikationen indeholder historik over, hvilke rettigheder en given brugerkonto har haft bagudrettet.</p> <p>Vi har inspiceret, at almindelige brugere i applikationen ikke kan ændre deres brugerrettigheder.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S har dokumenteret de fornødne brugerkonti, roller og schemas, der skal oprettes i SQL-databasen i forbindelse med SonWin-applikationen.</p> <p>Vi har inspiceret, at applikationsbrugere ikke kan tilgå SQL-databasen direkte.</p>	Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.

Kontrolmål: Ændringsstyring, herunder incident- og release-management hos Sonlinc A/S

Der er etableret passende forretningsgange og kontroller for implementering og vedligeholdelse af SonWin-applikationen.

Sonlinc-kontrol	PwC's vurdering af udformning af kontroller	Resultat af vurdering
<p>Ændringsstyring for SonWin-applikationen</p> <p>Nye systemer og væsentlige opgraderinger bliver testet, herunder brugeraccepttest af kvalificerede medarbejdere før implementering i produktionsmiljøet. Der udføres endvidere efterfølgende test af implementeringer.</p> <p>Der anvendes incident- og release-managementsystemer, ligesom der anvendes systemer til beskyttelse af kildekode.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S har en formel procedure for udførelse af test af ændringer til SonWin-applikationen samt for release af ny version.</p> <p>Vi har stikprøvevis inspiceret, at der i forbindelse med udvikling foretages dokumenterede test af ændringer.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S løbende udfører regressionstest af ændringer.</p> <p>Vi har inspiceret, at der i forbindelse med nye version udgives release notes, der inkluderer de væsentligste ændringer til applikationen, samt at opdateringspakken signeres.</p> <p>Vi har inspiceret, at Sonlinc A/S har en formaliseret procedure for håndtering af højprioritetssager.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>

Kontrolmål: Transaktions- og kontrolspor, herunder datagrundlag for afstemninger til finansbogføringssystem i SonWin Billing

Der er etableret passende kontroller for transaktions- og kontrolspor i SonWin Billing.

Sonlinc-kontrol	PwC-vurdering af design	Resultat af vurdering
<p>Transaktions- og kontrolspor i SonWin Billing</p> <p>SonWin Billing inkluderer et intakt transaktions- og kontrolspor, således at den enkelte regnskabspost kan spores tilbage til de grundposter, som regnskabsposten består af. Derfor er udlæst finansbogføringsdata et tilstrækkeligt grundlag til at sikre, at der kan foretages afstemninger mellem SonWin Billing og det af kunden anvendte finansbogføringssystem.</p>	<p>Vi har forespurgt ledelsen om de procedurer/kontrolaktiviteter, der udføres.</p> <p>Vi har observeret relevant personale foretage en transaktion i SonWin Billing-systemet til test af intakt transaktions- og kontrolspor.</p> <p>Vi har inspiceret, at udlæste finansbogføringsdata sikrer et tilstrækkeligt grundlag til, at der kan foretages afstemninger mellem SonWin Billing og det af kunden anvendte finansbogføringssystem.</p>	<p>Vi er ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at Sonlinc A/S ikke i alle væsentlige henseender har etablerede forretningsgange og kontroller, der sikrer det opstillede kontrolmål.</p>